

Hjälpmedelscentrum 2025

Verksamhetsplan med aktiviteter

Inledning

Hjälpmiddelscentrum ska vara ett självklart val för Region Västmanland och länets kommuner och vara välkänt av förskrivare, person med funktionsnedsättning, vård- och omsorgspersonal inklusive chefer/beslutsfattare samt allmänhet.

Hjälpmiddelscentrum ska ha ett stort informationsutbud inom hjälpmedelsområdet lättillgängligt via regionens webbplats, 1177.se, e-tjänster, telefon och vid besök.

Hjälpmiddelscentrum ska bedriva hjälpmedelsverksamheten på ett miljövänligt, säkert och kostnadseffektivt sätt med en hög servicenivå.

Förskrivning av hjälpmedel ska baseras på bästa tillgängliga kunskap och forskning och utveckling om hjälpmedel ska stimuleras i syfte att förbättra kunskapen kring hjälpmedel.

Hjälpmiddelscentrum ska bemöta personer med funktionsnedsättning på ett respektfullt, serviceinriktat och professionellt sätt. Delaktighet och helhetssyn av personens livssituation ska prägla kontakt och förskrivning. Barns behov ska särskilt tillvaratas. Information om alternativa hjälpmedel ska ges för att personen själv ska kunna välja när det finns likvärdiga alternativ. Person med funktionsnedsättning som har störst behov ska ges företräde till hjälpmedel.

Innehållsförteckning

Inledning	3
Hjälpmiddelscentrum, det självklara valet	4
Hjälpmiddelscentrums grunduppdrag	5
Viljeinriktning	6
Planering och uppföljning	7
Invånare	8
Tjänst/process	10
Medarbetare	12
Ekonomi	14

Hjälpmedelscentrum, det självklara valet

De närmaste åren förväntas folkmängden i Sverige öka historiskt mycket. Befolkningen blir allt äldre och de som arbetar färre. Hjälpmedel är ett sätt att möta de nya ökande behoven. De ger möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv. Allt mer vård sker i hemmet och då behövs fungerande hjälpmedel.

Vården och dess utformning utvecklas ständigt. Omställning mot nära vård berör hela hälso- och sjukvården och är en viktig del i uppströmsarbetet. En växande del av vården sker mobilt, exempelvis genom närvårdsteam, mobil familjeläkare och avancerad hemsjukvård. Vården blir alltmer flexibel och mindre platsbunden, den kan ske i hemmet, på vårdcentral och sjukhus och vara fysisk eller på distans.

Hjälpmedel bidrar till att personer med funktionsnedsättning får ett mer självständigt och aktivt liv.

Rätt hjälpmedel till rätt person i rätt tid kan möjliggöra även en ekonomisk vinning för regionen och länets kommuner, och bidrar till att vård kan ges på rätt nivå. På detta sätt bidrar Hjälpmedelscentrum till att vårdens resurser används på ett effektivt sätt genom hela vårdkedjan.

Vad är hjälpmedel?

Socialstyrelsens definition av hjälpmedel delas upp i *hjälpmedel för det dagliga livet* och *hjälpmedel för vård och behandling*.

- **Hjälpmedel för det dagliga livet**

Individuellt utprovad produkt som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera en funktionsnedsättning.

- **Hjälpmedel för vård och behandling**

Förskriven medicinteknisk produkt som syftar till att kontrollera, bibehålla eller förbättra ett medicinskt tillstånd och som är avsedd att kunna användas utan hälso- och sjukvårdsutbildning.

Hjälpmedelscentrums grunduppdrag

Hjälpmedelscentrum ska ha specialistkunskaper om hjälpmedel och funktionsnedsättning inom rörelsehinder, kommunikation och kognition samt medicinska behandlingshjälpmedel och medverka till att personer med funktionsnedsättning ska få tillgång till hjälpmedel för att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet och självständighet.

I uppdraget ingår:

- Utprovning, konsultation och rådgivning till förskrivare, anpassning och specialanpassning av hjälpmedel.
- Tillhandahålla hjälpmedel genom att besluta om sortiment, upphandla, anskaffa, lagerhålla, transportera samt rekonditionera hjälpmedel.
- Underhålla hjälpmedel, vilket omfattar besiktning, förebyggande och avhjälpande underhåll av hjälpmedel som finns hos person med funktionsnedsättning och vårdgivare.
- Föra register över hjälpmedel och vem som har dessa.
- Utbilda och informera förskrivare av hjälpmedel, person med funktionsnedsättning, vård- och omsorgspersonal, anhöriga och allmänhet.
- Svara för informations- och samordningsfunktion för inkontinenshjälpmedel.
- Hjälpmedelscentrum ska också erbjuda hjälpmedel enligt ansvar 4 samt service av verksamhetsutrustning enligt ansvar 4 hjälpmedel till huvudmännen.

En vanlig dag på HMC

- 101 personer ringer till kundtjänst
- 213 hjälpmedel beställs och levereras
- 157 hjälpmedel kommer tillbaka
- 92 hjälpmedel rekonditioneras
- 62 reparationer och annan service utförs
- 5 utprovningar utförs på HMC
- 616 förpackningar inkontinenshjälpmedel beställs via extern distributör
- 91 800 hjälpmedel är uthyrda

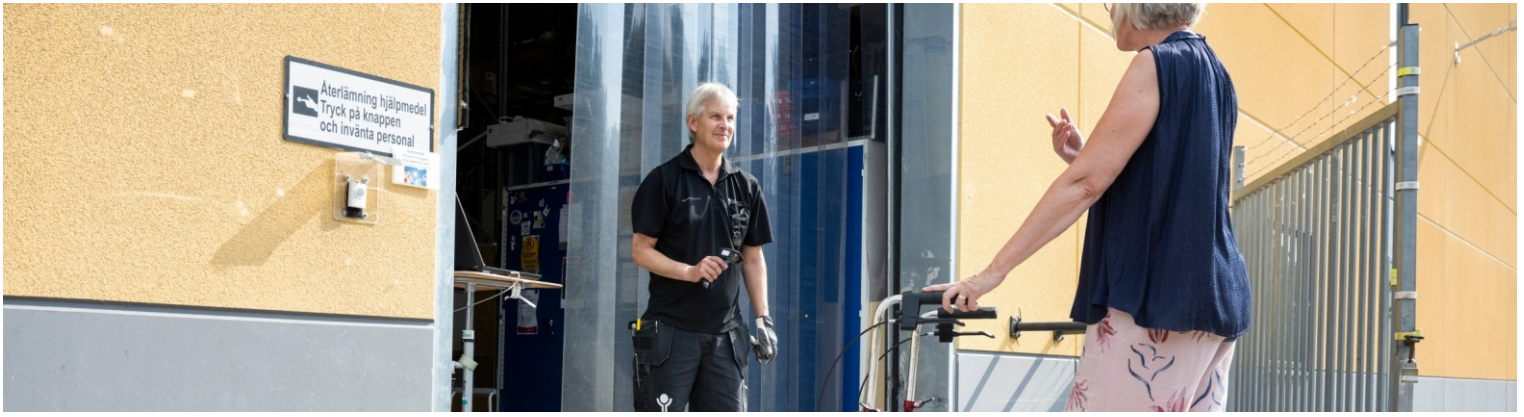
Viljeinriktning

Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning är vägledande för verksamhetsspecifika aktiviteter.

Det finns en stor vilja från Hjälpmedelsnämnden att arbetet ska bli mer digitalt och det finns planerade aktiviteter för det. Dialog kommer att fortsätta med regionen och länets kommuner kring AI och hur vi kan möta det tillsammans. Arbeta med att utveckla e-utbildningar för förskrivare fortsätter.

Hjälpmedelsnämndens viljeinriktning

- Hjälpmedelscentrum ska fortsätta tillgängliggöra medicintekniska hjälpmedel utifrån grunduppdraget inom rörelsehinder, inkontinens, kommunikation och kognition samt medicinska behandlingshjälpmedel som stödjer den enskilda patienten och bidrar till ökad aktivitet, delaktighet och självständighet.
- Hjälpmedelscentrum ska fortsätta underlätta och främja förskrivarens roll att följa upp hjälpmedelsanvändningen.
- Hjälpmedelscentrum ska bibehålla den höga kompetens om hjälpmedel som finns idag och ge förutsättningar till en fortsatt god kompetensutveckling i verksamheten.
- Hjälpmedelscentrum ska utreda hur ett nytt uppdrag och ett nytt regelverk kring andra typer av hjälpmedel som underlättar i Nära vårdsumställningen till exempel verksamhetshjälpmedel och välfärdsteknik kan se ut.
- Parallellt med utredningen av nytt uppdrag ska Hjälpmedelscentrum se över en organisation som på bästa sätt skapar förutsättningar för en jämlik vård i hela Västmanland.

Planering och uppföljning

Hjälpmiddelscentrum ingår i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Förvaltningens övergripande mål och aktiviteter utgår från regionplanen och dess uppdrag.

Långsiktiga målsättningar

- Ett välmående Västmanland
- En effektiv verksamhet av god kvalitet
- Ett nyskapande Västmanland
- Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare
- En stark och uthållig ekonomi

Övergripande perspektiv

- Nöjda och trygga invånare
- Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet
- Engagerade medarbetare med rätt kompetens
- Ekonomi i balans

Hjälpmiddelscentrum

Hjälpmiddelscentrums verksamhetsplan utgår från:

- regionplan 2025-2027
- förvaltningens långsiktiga målsättningar
- verksamhetens grunduppdrag
- den viljeinriktning som beslutats av Hjälpmedelsnämnden

För att skapa delaktighet kopplas verksamhetsplanen till medarbetarens individuella mål som tas fram i samband med medarbetarsamtalet och beskrivs i medarbetarens kompetensutvecklingsplan.

Ständiga förbättringar utgör ett grundläggande förhållningssätt som genomsyrar allt förbättrings- och utvecklingsarbete.

Hjälpmiddelscentrum har förutom resultatdialog med förvaltningen också resultatdialog med Hjälpmedelsnämnden och redovisning av bland annat:

- Måluppfyllelse utifrån verksamhetsplan och mätplan
- Planerade aktiviteter för att nå måluppfyllelse
- Åtgärder för att hantera uppkomna avvikelser

Verksamhetschefen följer upp verksamheten tillsammans med ledningsgrupp. Den individuella medarbetaren följs upp av respektive chef i det årliga medarbetarsamtalet.

Planering och uppföljning görs också vid samverkansmöten med fackliga organisationer.

Invånare

Processmål

- Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar, 80%
- Andel patienter som fått reparation/service slutförd inom 5 arbetsdagar, 88%
- Andel besvarade telefonsamtal i kundtjänst, 96%
- Andel leveranser på planerad leveransdag, 95%
- Upplevd nöjdhet och delaktighet hos patient, mer än 90%

En god och nära vård utgår från individens behov. Samverkan mellan regionen och kommunerna är en förutsättning.

Genom att arbeta tillsammans och uppströms åstadkommer vi bättre hälsa och frigör resurser i hälso- och sjukvården. Vi behöver hitta nya vårdformer som möter framtida behov. Där spelar hjälpmedel en viktig roll.

Aktivitet	Ansvarig
Riktad aktivitet för barn	Enhetschefer
Utvärdering av nationell patientenkät 2024	Helena Dahlberg
Parallellt med utredningen av nytt uppdrag ska Hjälpmedelscentrum se över en organisation som på bästa sätt skapar förutsättningar för en jämlik vård i hela Västmanland	Magnus Loman
Fortsätta påvisa vikten av hjälpmedel inom Nära vård-omställningen genom information	Magnus Loman
Information till och från invånare	Kerstin Mörén

Nöjda och trygga invånare

Invånarna ska ha förtroende för regionens hälso- och sjukvård.

Hjälpmiddelscentrum ska fortsätta tillgängliggöra medicintekniska hjälpmedel utifrån grunduppdraget inom rörelsehinder, inkontinens, kommunikation och kognition samt medicinska behandlingshjälpmedel som stödjer den enskilda patienten och bidrar till ökad aktivitet, delaktighet och självständighet.

Tjänst/process

Processmål

- Ökning av antalet ärenden via 1177.se

I det rådande ekonomiska läget behöver alla verksamheter i regionen arbeta med förändrade arbetssätt. Vilka åtgärder och förbättringar kan genomföras?

På Hjälpmedelscentrum har vi tagit fram förslag på nya arbetssätt via digitalisering, utöver de aktiviteter som redan finns beslutade i verksamhetsplanen. Det handlar bland annat om automatisering av administrativa arbetsuppgifter och införande av nya produkter i sortimentet.

Aktivitet	Ansvarig
Implementera arbetssätt utifrån MDR	Enhetschefer
Utvärdera digital basutbildning om hjälpmedel och hjälpmedelsverksamheten för icke legitimerad personal	Maria Söderkvist
Verkställa efter beslut om andra professioner än legitimerad ska förskriva vissa enklare hjälpmedel, hantering och behov av utbildning	Maria Söderkvist
Utveckla och erbjuda flera e-utbildningar till förskrivare	Helena Dahlberg
Sprida kunskap kring förskrivning av inkontinenshjälpmedel till de vårdcentraler som är kopplade till vårdvalet, privata och regionens egna	Merima Palic
Fortsätta att underlätta och minska administration i samband med hjälpmedelsförskrivning	Magnus Loman
Utvärdera övertagandet av medicinska behandlingshjälpmedel för diabetesvård	Christina Larsson
Utreda hur ett nytt uppdrag och ett nytt regelverk kring andra typer av hjälpmedel som underlättar i Nära vårdstämningen, till exempel verksamhetshjälpmedel och välfärdsteknik, kan se ut	Magnus Loman
Införande av e-faktura	Joakim Axelsson
Fortsätta underlätta och främja förskrivarens roll att följa upp hjälpmedelsanvändning	Magnus Loman
Utreda hur Hjälpmedelscentrum kan möta den digitala utvecklingen, exempelvis chatt och AI-robot	Magnus Loman
Sesam integreras i Loggkoll	Lars Mossling

Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet

Verksamheten ska bedrivas med god tillgänglighet, på rätt nivå, med god kvalitet och med god hushållning av resurser.

Hjälpmiddelscentrum ska fortsätta underlätta och främja förskrivarens roll att följa upp hjälpmedelsanvändningen

Parallellt med utredningen av nytt uppdrag ska Hjälpmiddelscentrum se över en organisation som på bästa sätt skapar förutsättningar för en jämlik vård i hela Västmanland

Hjälpmiddelscentrums grunduppdrag

Medarbetare

Processmål

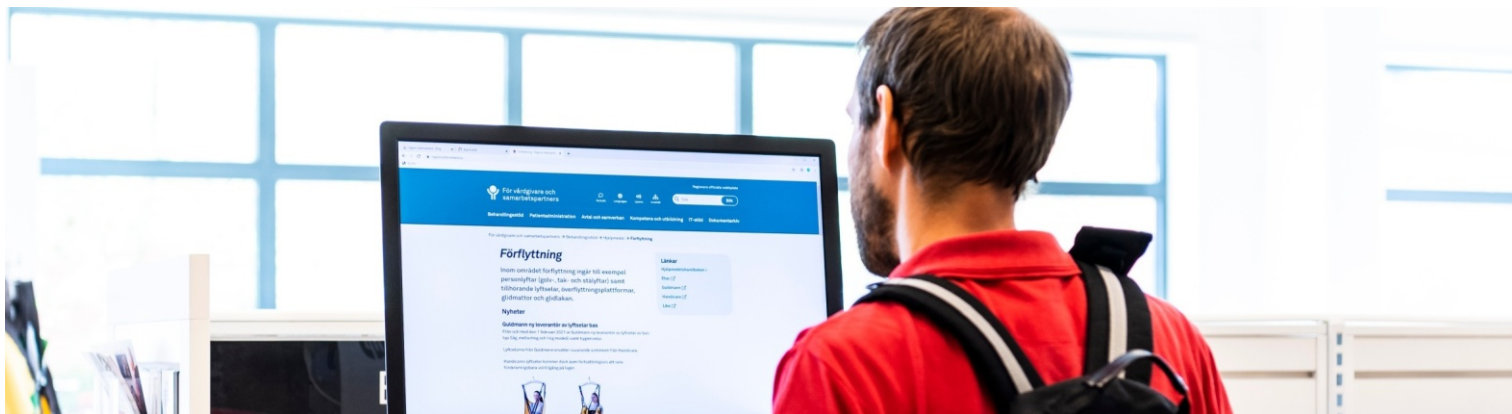
- Hållbart medarbetarengagemang (HME), behålla från föregående år
- Sjukfrånvaro, högst 6 %
- Prestationsnivå, målvärde 75 %
- Antal rehabiliteringsärenden
- Totalt antal arbetsmiljöavvikelser
- Antal specifika arbetsmiljöavvikelser

Aktivitet	Ansvarig
Fortsatt kompetenshöjning om forskning/evidens inom hjälpmedelsområdet	Enhetschefer
Fortsatt utveckling i arbetet kring informationssäkerhet	Enhetschefer, Joakim Axelsson
Erbjuda medarbetarna att auskultera på olika enheter inom Hjälpmedelscentrum och externt	Enhetschefer
Säkra kompetensförsörjning	Enhetschefer
Se över arbetsätt på Hjälpmedelscentrum. Hitta processer som kan effektiviseras	Enhetschefer

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Regionen ska vara en professionell uppdragsgivare.
Medarbetarna stannar och utvecklas.

Hjälpmiddelscentrum ska bibehålla den höga kompetens om hjälpmedel som finns idag och ge förutsättningar till en fortsatt god kompetensutveckling i verksamheten

Ekonomi

Processmål

- Verksamheten bedrivs inom fastställd budget
- Andel körda mil/uthyrd individmärkt hjälpmedelsvolym (kvot)
- Uthyrningsgrad, mäts via hjälpmedel hos kund 90%

Region Västmanland står inför stora ekonomiska utmaningar. Med dagens sätt att arbeta och organisera verksamheten kommer regionen inte att klara av att tillhandahålla sitt bidrag till morgondagens välfärd. Därför behövs en omställning för att säkra en långsiktigt hållbar hälso- och sjukvård samt regional utveckling i Västmanland.

Det ökande antalet äldre medför ökade hjälpmedelsbehov. Utvecklingen förutsätter stöd av hjälpmedel som är nödvändiga för patient, närstående, arbetsmiljön samt för att frigöra personal till mer angelägna uppgifter.

Den snabba medicintekniska utvecklingen är tydlig för hjälpmedel med digitala komponenter, applikationer och molntjänster vilket medför nya krav.

Hjälpmedel möjliggör egenvård, ökar tryggheten och känslan av självständighet. De ger förutsättningar att kunna bo kvar i sitt hem och främjar aktivitet och delaktighet. I bästa fall förlänger hjälpmedel förmågan till att leva ett självständigt liv.

Hjälpmedel minskar kostnader för personell resurs. Kostnaderna ska ses i ett hälsoekonomiskt perspektiv, för att kostnads-effektivt säkra en god vård. De ökande behoven kommer att medföra ökade kostnader för hjälpmedel.

Aktivitet	Ansvarig
Samverka med fastighetsförvaltare och -ägare inför ev ombyggnation eller köp av fastigheten	Magnus Loman
Ekonomiuppföljning med fokus på ekonomi i balans	Annika Nyman
Utreda och ta fram förslag på att begränsa uttag av tillbehör till andningshjälpmedel	Magnus Loman
Utreda och se över utbudet av tjänster, hjälpmedel och tillbehör	Magnus Loman

Ekonomi i balans

Regionens finansiella ställning ska vara god och fastställt ekonomiskt resultat ska uppnås.

Hjälpmedelscentrum ska utreda hur ett nytt uppdrag och ett nytt regelverk kring andra typer av hjälpmedel som underlättar i Nära vårdsumställningen, till exempel verksamhetshjälpmedel och välfärdsteknik, kan se ut

Hjälpmedelscentrum
Signalistgatan 2, 721 31 Västerås
021-17 30 48
www.regionvastmanland.se/hmc